

Una tarda a Martorell, amb Francesc Pujols i Josep Pla

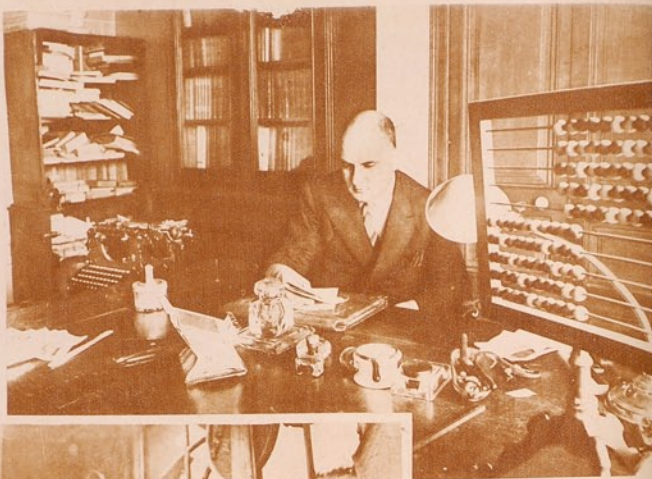
S'ha dit que En Josep Pla és l'autor més llegit de Catalunya. En canvi, En Francesc Pujols ens ha manifestat més d'una vegada que era l'autor més poc llegit, també de Catalunya.

Ara, doncs, es dona el cas que l'autor més llegit fa un llibre sobre l'autor més poc llegit. I, per fer-lo sobre el terreny, s'ha traslladat a Martorell, la vila del Pont del Diable i pàtria eventual d'En Francesc Pujols.

Martorell, a vint-i-cinc minuts d'automòbil de la Plaça de Catalunya. La «Torre de les Hores» residència del senyor Pujols.

- Que hi és, ell?
- No. Deu ésser al Circol...
- Anem al Circol:
- El senyor Pujols?
- Deu ésser a l'Ateneu...
- Anem a l'Ateneu:
- El senyor Pujols?
- Deu ésser a la fonda, amb el senyor Pla.

De fet, el senyor Pujols no era al Circol, ni a l'Ateneu, ni a la fonda. Les coses sempre van així. Efectivament, en una cantonada descobrim el capell gris de l'autor de «Història de l'Hegemonia catalana» i el barret fort de l'autor de «Cosès Vistes».

En aquest despatx, Francesc Pujols ha elaborat, elabora i elabora la seva obra en pro de la grandesa de Catalunya

El Pont del Diable

— I què: com va aquest llibre?
— Oh!, oh! — va fent En Pla — Aquest home, Mare de Déu, quin home!

Sembla que En Pla està literalment engrescat. La companyia d'En Pujols, les interminables converses sobre tots els temes humans i divins el fan feliç. En Pla, que té una gran capacitat admirativa, admira En Pujols amb totes les seves forces. De tot plegat n'ha de sortir un llibre forçosament interessant.

Anem cap el Pont del Diable. En Pujols té un especial interès a fer-nos donar del mèrit de l'arc romà que dona entrada al pont.

— Encara que sembli el contrari, aquí En Pujols i En Josep Pla no contempen el pas de cap manifestació en honor seu...
— Estem treballant, i el que treballarem, per aconseguir que desenterrin la meitat

d'aquest arc que, com veieu, està sota el nivell de la carretera. És una llàstima, perquè aquest arc té les justes proporcions romanes. Un cop desenterrat, despertarà l'admiració dels forasters.

El Pont del Diable, és un lloc que convida a la fotografia i, naturalment, En Cases en treu tot el partit possible.

Passar l'estiu tot l'any

En Pujols ha escrit que «arribarà un dia que els catalans anirem pel món i ho tindrem tot pagat». La profecia encara no ha començat a complir-se, però de moment que ho tenen tot pagat, són els

Un amable contrallum del Pont del Diable, amb el seu famós arc, que, segons conta En Pujols, té les justes proporcions romanes...

Josep Pla, Francesc Pujols, J. M. de Sagarra, López Llausàs i l'autor d'aquest article, no estan pas ben convinguts d'interpretar l'escena del bar... com li fa falta...

amics d'En Pujols que van a visitar-lo a Martorell. Això pot comprovar-se fent el tomb pels cafès de la població. Perquè el nostre home no té preferències: és amic de tots els locals i de totes les persones.

— Si, es clar... diuen la gent de Martorell. — Aquest Don Paco és un senyor molt divertit, que té quartos i vol estar bé amb tothom...

I En Pujols ho ha aconseguit d'estar bé amb tothom. Des del rector fins al darrer ciutadà, passant pel caporal de la guàrdia civil, tots els martorellins cultiven una tendra simpatia pel seu il·lustre veí.

En Pujols hi viu bé, a Martorell. Ara per ara, no enyora gens Barcelona. Un seu amic de la penya del Circol, va trobar una curiosa justificació de la vida de D. Paco.

— Vet aquí — li va dir — que vostè ha trobat la manera de passar l'estiu tot l'any...

On és Catalunya?

— Catalunya és això — ens explica En Pla —: Martorell, Vilafranca, Manresa... Tot el demés són romanos.

— És clar — confirma En Pujols —. Per exemple, això de la República aquí Martorell ja ho tenim resolt. És a Barcelona que no us acabeu de posar d'acord...

El llibre

I aquest llibre, en definitiva, què serà? Josep Pla ho explica així:

— Un compendi, un resum de tot el sistema filosòfic d'En Francesc Pujols, comprenent tot el que la ha escrit, el que escriu i el que escriurà.

En el cafè, amb la gent de Martorell, Francesc Pujols i Josep Pla s'hi troben com el peix a l'aigua

— Sobretot, el que escriurà — intervé En Pujols. — Perquè, dit sia entre nosaltres, encara no estic, ni de bon tros a la meitat de la feina que he de fer.

— ¿El llibre serà en forma d'interviu, o bé cedint la paraula al personatge, tal com vàreu fer amb la «Vida de Manolo»?

— Ni d'una ni altra manera.

— ¿I, com ha estat «muntada» aquesta obra, si es pot saber?

— A base de converses, sobretot. I, després, prenent peu d'una sèrie de notes que En Pujols em facilità — diu En Pla.

Passi-ho bé senyor Pujols...

Ha arribat l'hora de marxar. Al peu del cotxe, En Josep Pla fa una darrera reflexió:

— No sé pas com podeu viure-hi a Barcelona. S'està tan bé, aquí Martorell...

— De debò? — pregunta En Pujols. — Bé veureu, potser hi ha un excés de mosques, però pel demés...

El cotxe s'engega. En Pla i En Pujols, que s'han quedat al mig de la carretera, es van fent petits, petits, i finalment, desapareixen en un revolt.

Uns dies més tard, En Pla ens havia d'arribar a Barcelona amb un posat si és no és de naufrag que ha trobat una illa. Els seus eterniments vilatans s'havien aigualit una mica. En el moment de les confidències, deia a tothom que volia escoltar-lo:

— Les mosques m'han tret de Martorell, les mosques m'han tret de Martorell!

JOSEP MARIA PLANES

«Aquesta gent que apliquen a la política el mateix criteri estètic de «Jules de la Rosera»... — diu En Pla al seu reduït, però selecte auditori

